

skønnet, at borgeren ikke har udsigt til at få medhold ved domstolen. Dette på trods af at Folketingets Ombudsmand i den konkrete sag har vurderet, at Københavns Kommune havde begået en væsentlig partshørings fejl. Endvidere har Civilretsdirektoratet i den konkrete sag ikke begrundet, hvad man har lagt vægt på i bevisvurderingen, hvilket er en krænkelse af forvaltningsloven, hvor afslag skal begrundes.

Svar (13/8 97)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter retsplejelovens § 330 kan fri proces meddeles, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces og ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med sagen.

Kravet om, at ansøgeren skal have rimelig grund til at føre proces, indebærer i almindelighed, at ansøgeren skal have udsigt til at få medhold i sin påstand. Endvidere skal ansøgeren opfylde visse økonomiske betingelser, der er nærmere fastsat i bekendtgørelsen om fri proces.

Herudover er der efter retsplejelovens § 331 mulighed for at meddele fri proces, når særlige grunde taler derfor. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis sagen er af principiel karakter eller almindelig offentlig interesse eller har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervs-mæssige situation. Også i disse tilfælde kræves efter langvarig fast praksis, at ansøgeren har en vis udsigt til at få medhold i sin påstand.

Om betingelserne for at meddele fri proces er opfyldt, beror på en skønmæssig præget vurdering foretaget på baggrund af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.

Et afslag på en ansøgning om fri proces skal begrundes efter forvaltningslovens § 24. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Endvidere skal begrundelsen om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for sagens afgørelse.

I begrundelsen for det stillede spørgsmål henviser spørgeren til en konkret sag, hvor først

Københavns Overpræsidium og siden Civilretsdirektoratet har afslået en ansøgning om fri proces til sagsanlæg mod en offentlig myndighed med krav om erstatning i forbindelse med en afskedigelsessag.

Civilretsdirektoratet har oplyst, at det af denne sag fremgik, at afskedigelsessagen havde været forelagt Folketingets Ombudsmand, der fandt, at sagen var behæftet med væsentlige partshøringsfejl. Ombudsmanden fandt dog ikke af den grund anledning til at henstille til forvaltningsmyndigheden, at sagen blev genoptaget.

Civilretsdirektoratet har endvidere oplyst, at afslag på ansøgningen om fri proces blev meddelt under henvisning til, at man ikke fandt, at ansøgeren havde udsigt til at få medhold i de påstande, som den pågældende ville nedlægge under en retssag. I afgørelsen er der nærmere redegjort for Civilretsdirektoratets vurdering af dette spørgsmål.

Endelig har Civilretsdirektoratet oplyst, at Københavns Overpræsidium på ny behandler ansøgningen om fri proces på baggrund af nye oplysninger i sagen.

Jeg finder derfor ikke, at jeg på nuværende tidspunkt bør udtale mig yderligere om afgørelsen i den konkrete sag.

Spm. nr. S 2846

Til justitsministeren (24/7 97) af:

Tove Fergo (V):

»Mener ministeren, at det er rimeligt, at Civilretsdirektoratet alene foretager et skøn over bevis?«

Begrundelse

Når Civilretsdirektoratet alene foretager et skøn over bevis, sætter Civilretsdirektoratet skøn under regel, og afskæringsregler og regler der begrænser skønnet kraftigt, må som udgangspunkt anses for ulovligt.